

CÁC YẾU TỐ TÁC ĐỘNG ĐẾN QUAN HỆ THƯƠNG MẠI VIỆT NAM - HÀN QUỐC GIAI ĐOẠN 1992 - 2024*

Factors affecting Vietnam – South Korea trade relations in the period of 1992-2024

ĐỖ THỊ HẢI

A nghiên cứu sử dụng mô hình trọng lực để phân tích các nhân tố tác động đến quan hệ thương mại Việt Nam - Hàn Quốc trong giai đoạn 1992 - 2024. Kết quả phân tích cho thấy các yếu tố như GDP, dân số và tỷ giá hối đoái có ảnh hưởng đáng kể đến hoạt động xuất nhập khẩu song phương. Cụ thể, GDP của cả hai nước có tác động dương đến thương mại hai chiều; dân số có tác động khác biệt tùy chiều giao dịch; tỷ giá có ảnh hưởng tích cực đến xuất khẩu. Trong khi đó, khoảng cách địa lý không cho thấy tác động rõ ràng.

Từ khóa: yếu tố tác động, quan hệ thương mại, Việt Nam, Hàn Quốc, mô hình trọng lực.

This article uses the gravity model to analyze factors affecting Vietnam – South Korea trade relations in the context of implementing the comprehensive strategic partnership in the period of 1992-2024. The analysis results show that factors such as GDP, population and exchange rate have a significant impact on bilateral import and export activities. Specifically, GDP of both countries has a positive impact on two-way trade; population has a different impact depending on the direction of the transaction; exchange rate has a positive impact on exports. Meanwhile, geographical distance does not show a clear impact.

Keywords: impact factors, trade relations, Vietnam, Republic of Korea, gravity model.

1. Đặt vấn đề

Việt Nam - Hàn Quốc đã chính thức thiết lập quan hệ ngoại giao cấp đại sứ vào ngày 22-12-1992. Chưa đầy mười năm sau, vào năm 2001, mối quan hệ song phương của hai nước đã được nâng lên thành “đối tác toàn diện” (Phạm Thùy Trang, 2024). Sau khi ký kết Hiệp định Thương mại Tự do Việt Nam - Hàn Quốc (VKFTA) năm 2015, kim ngạch thương mại song phương đã tăng trưởng nhanh chóng và ổn định, đưa Hàn Quốc trở thành một trong những đối tác thương mại quan trọng hàng đầu của Việt Nam (Nguyen và Le, 2023). Ngoài ra, đến tháng 12-2022, mối quan hệ của Việt Nam - Hàn Quốc đã được nâng cấp thành

“đối tác chiến lược toàn diện”. Tuy nhiên, kim ngạch thương mại giữa hai nước không chỉ chịu tác động từ các hiệp định thương mại mà còn bị ảnh hưởng bởi nhiều yếu tố khác như: quy mô kinh tế, khoảng cách địa lý, tỷ giá hối đoái, mức độ phát triển hạ tầng logistics, chi phí giao thương và sự tương đồng về thể chế (Nguyễn Phúc Cảnh và Nguyễn Công Thành, 2015). Do đó, việc

Đỗ Thị Hải, TS., Viện Kinh tế Việt Nam và Thế giới.

* Bài viết là sản phẩm của đề tài cấp Bộ “Giải pháp thúc đẩy hợp tác kinh tế Việt Nam - Hàn Quốc trong bối cảnh thực hiện tuyên bố chung về đối tác chiến lược toàn diện giữa hai nước” do TS. Đỗ Thị Hải là chủ nhiệm, Viện Kinh tế Việt Nam và Thế giới chủ trì thực hiện.